

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

24.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 25-го Марта — 1838 — Wilno. Piątek. 25-go Marca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 17-го Марта.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,
ИМПЕРАТОРЪ и САМОДЕРЖЕЦЪ
ВСЕРОССІЙСКІЙ, ЦАРЬ ПОЛЬСКІЙ,
и проч., и проч., и проч.

НАШЕМУ Дѣйствительному Статскому Советнику, Минскому Гражданскому Губернатору Князю Давыдову.

Во вниманіи къ дѣятельной заботливости вашей по устройству вѣренной вамъ губерніи и вообще къ отлично-усердной службѣ вашей, Всемилостивѣйше жалуемъ васъ, согласно удостоенію Комитета Министровъ, Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Нашею, Св. Станислава первой степени, знаки коего при семъ препровождая, пребываемъ Императорскою Нашею милостію къ вамъ благосклонны.

На подлинной Собственной Его Императорскаго Величества рукою подписано:

Въ Петергофѣ.

18-го Февраля 1838 г.

НИКОЛАЙ.

— Высочайшимъ Приказомъ, 8-го Марта, уволенный отъ службы Генераль-Маіоръ Давыдовъ, опредѣленъ въ службу, по Арміи, съ состояніемъ при Его Императорскомъ Высочествѣ, Главномъ Начальникъ Пажескаго, всѣхъ сухопутныхъ Кадетскихъ Корпусовъ и Дворянскаго полка. (Русск. Инв.)

— Государь Императоръ, по положенію Военнаго Совѣта, во 2 день Февраля сего года Высочайше повелѣть соизволилъ: Оберъ-Офицерамъ, слѣдующимъ на обывательскихъ подводахъ съ нижними чинами, выбранными въ Гвардію и въ образцовыя войска, отпущать прогоны во время распутицы на три лошади. (Опубликовано Иравительств. Сен. 4-го Марта 1838 года. (С. В.)

— Одесса, 25-го Февраля. Вчера, 24 Февраля, согласно Высочайшей воли Государя Императора, снято вѣнское оцѣпленіе нашего города, отдѣлившее насъ отъ внутреннихъ губерній въ теченіе 124-хъ дней, и сношенія Одессы съ Имперією восстановлены, къ живѣйшей радости здѣшнихъ жителей. (Од. В.)

— Коммерческая Газета сообщаетъ слѣдующую статью изъ Вильны отъ 3 Марта: Закупка продуктовъ продолжается здѣсь съ прежнею живостію. За ленъ платятъ отъ 24 до 32 руб. за берковецъ въ 500 фун., а за бочку льнянаго сѣмья отъ 8 до 9 р.; за рожь даютъ отъ 4 до 5 руб. за бочку, а въ Ковнѣ платятъ по 6 руб. серебромъ.— Говорятъ, что на пристаняхъ Немана и Виліи, особенно въ Ковнѣ, какъ главному мѣсту складки продуктовъ, заготовлены большіе запасы, которые исключая малаго количества ржи, назначенной для Царства Польскаго, вообще должны быть сплавлены съ наступленіемъ весны въ Пруссію. Въ Вильнѣ находятся также немаловажные запасы льнянаго сѣмья и льна; сѣмя намѣрены от-

WIADOMOŚCI KRAJÓWE.

Sankt-Petersburg, 17-go Marca.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,
CESARZ i SAMOWŁADZCA
WSZECH-ROSSYJ, KRÓL POLSKI.
i t. d. i t. d. i t. d.

NASZEMU Rzeczywistemu Radzcy Stanu, Mińskiemu Cywilnemu Gubernatorowi, Xięciu Dawydowu.

Ze względu na czynną waszą troskliwość w urzędzeniu powierzonej wam Gubernii i w ogólności za odznaczającą się gorliwością służbę waszą, Najtęskawiej mianujemy was, zgodnie z uznaniem Komitetu Ministrów, Kawalerem Cesarzskiego i Królewskiego Orderu Naszego, Sw. Stanisława pierwszego stopnia, którego znaki przytém załączając, zostajemy CESARSKĄ NASZĄ łaską ku wam przychylni.

Na autentyku Własną Jego CESARSKIEJ Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

W Peterhofie,

18-go Lutego 1838 roku.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 8-go Marca, uwolniony ze służby Jenerał-Major Dawydow, naznaczony do służby, w Armii, z zostawaniem przy Jego CESARSKIEJ Wysokości, Głównym Naczelniku Korpusów Paziów, wszystkich lądowych Kadeckich i półku Dworzańskiego. (R. I.)

— CESARZ Jego Mość, po nastąpieniu Rady Wojkowej, dnia 2-go Lutego roku terażniejszego, Najwyżej rozkazać raczył: Ober-Oficerom, jadącym na obywatelskich podwodach z wojskowymi rang niższych, wybranymi do Gwardyi i do wojsk wzorowych, wydać prohony w czasie bezdroża na trzy konie. (Op. przez R. S. 4-go Marca 1838). (G. S.)

— Odessa, 25-go Lutego. Wczora, 24-go Lutego, za Najwyższą wolą CESARZA Jego Mości, zdjęto zewnętrzne okordonowanie naszego miasta, które oddzielało nas od wewnętrznych Gubernij przez 124 dni, i stosunki Odessy z Cesarstwem znowu się rozpoczęły, z najżywszą radością tutejszych mieszkańców. (G. O.)

— Gazeta Handlowa udziela następujący artykuł z Wilna, pod d. 3-m Marca: Zakupowanie produktów jest tu tak ożywione jak dawniej. Len płacą od 24 do 32 rubli za bierkowiec, 500 funtów ważący, za beczkę nasienia lnianego od 8 do 9-ciu rubli; za beczkę żyta dają od 4 do 5 rubli, a w Kownie płacą po 6 rubli srebrem.— Mówią, że na przystaniach Niemna i Wili, szczególnie w Kownie, jako główném miejscu składu produktów, wielkie przygotowane są zapasy, które, oprócz małej ilości żyta, przeznaczonego do Królestwa Polskiego, w ogólności mają być spławione za nadjeściem wiosny do Pruss. W Wilnie znajdują się znaczne zapasy siemienia lnianego i lnu; siemię mają wysłać do Kowna dla spławienia do Pruss, a len

править въ Ковно для сплава въ Пруссію, а лень будетъ отправленъ сухимъ путемъ въ Ригу. Другіе продукты остаются въ прежнихъ цѣнахъ, ибо о требованіи ихъ еще нѣтъ извѣстій изъ за границы.

К л е в а н ь.

11-го ч. Января сего 1838 г. Волинской губерніи, Ровенскаго уѣзда, въ мѣстечкѣ Клевани, въ половинѣ 10-го часа по полудни, чувствуемо было землетрясеніе, продолжавшееся цѣлую минуту. Оно не причинило никакого поврежденія а только образа, висѣвшіе на стѣнахъ, тронуты съ мѣсть своихъ, а въ нѣкоторыхъ домахъ въ печахъ образовались трещины.

Въ это время Барометръ былъ 28,2. Термометръ показывалъ 18 градусовъ мороза, воздухъ при восточномъ вѣтрѣ былъ чистъ.

Въ тотъ же день по захожденіи солнца, на сѣверо-западной сторонѣ замѣтно было Сѣверное Сіяніе. Въ половинѣ 2-го часа появилось небольшое облако, которое поднявшись отъ Полюса болѣе какъ на 92 град. и простираясь на западъ, вознеслось на горизонтъ на 32 градуса, и почти всякіе десять секундъ издавало электрической свѣтъ въ видѣ продолговатой полосы. Свѣтъ этотъ не прекращался во всю ночь, а болѣе сдѣлался примѣтнымъ за часъ до восхода солнца. Уклоненіе магнитной стрѣлки было на $1\frac{1}{2}$, которая казалось въ безпрестанномъ была движеніи, а Вольтовый столбъ дѣйствовалъ сильнѣе обыкновеннаго.

Въ продолженіи цѣлаго лѣта и осени въ Клевани замѣтно двадцать дѣйствительныхъ Сѣверныхъ Сіяній, появлявшихся въ разныхъ видахъ и временахъ.

Извлеченіе изъ отчета по управленію Царствомъ Польскимъ съ 1829 по 1835 годъ.

(Продолженіе.)

II. Свѣдѣнія по части Правительственной Коммисіи Юстиціи.

Гражданскія судилища: Мирныя суды.

Мирными Судами разрѣшено, не допуская формальнаго производства, по сложности шести лѣтъ съ 1829 до 1835 года, ежегодно до 1752 дѣлъ. Число такихъ дѣлъ, прекращенныхъ въ теченіе трехъ послѣднихъ лѣтъ, противъ прежняго нѣсколько уменьшилось; но уменьшеніе сіе произошло отъ значительнаго числа вакантныхъ мѣсть, которыя однако по возможности были замѣщаемы. По ведомостямъ о дѣлахъ, поступающихъ въ Мирныя Суды и на разрѣшеніе гражданскихъ судовъ, оказывается, что первыми прекращается около третьей части всѣхъ дѣлъ, остальные же переносятся на дальнѣйшее разсмотрѣніе гражданскихъ судовъ.

Гражданскіе суды 1 й степени.

Гражданскими судами 1-й степени разрѣшалось по сложности 6-ти лѣтъ съ 1829 по 1835 годъ ежегодно: тяжбныхъ и закладныхъ дѣлъ 23,795. Въ 1834 году болѣе рѣшеній послѣдовало въ судѣ Мазовецкой Губерніи (5170); наименѣе въ Сандомирской (643), каковая разница объясняется какъ значительнѣйшимъ народонаселеніемъ въ Мазовецкой Губерніи, такъ и большимъ числомъ городовъ, мануфактуръ и помѣщичьихъ имѣній.

Состоящимъ въ Варшавѣ Коммерческимъ судомъ разрѣшаемо было, по сложности 6-ти лѣтъ, ежегодно 2,409 дѣлъ, а Апелляціоннымъ судомъ 1,231 гражданское дѣло, и около 16 дѣлъ, такъ называемыхъ дисциплинарныхъ. Что касается до Верховнаго Суда, то съ 8 Января 1833 года, срока воспріятія симъ судомъ полнаго дѣйствія, уважено 466 жалобъ и отказано 294, въ существѣ разсмотрѣно 336 дѣлъ а число частныхъ дѣлъ простиралось до 480, дисциплинарныхъ 4, мировыми сдѣлками прекращенныхъ 40.

Уголовныя судилища.

Во всѣ Уголовныя судилища поступило въ 1834 году дѣлъ, какъ уголовныхъ, такъ и испратительныхъ и простыхъ полицейскихъ 53,235, а съ оставшимися неразрѣшенными всего 61,839 дѣлъ. Изъ нихъ окончено 52,537 дѣлъ, такъ, что къ 1-му Января оставалось 9,302. Въ числѣ оконченныхъ было между прочимъ 30,665 простыхъ полицейскихъ дѣлъ, разрѣшенныхъ 75-ю учрежденными при Полиціи судами, 19,278 дѣлъ, разрѣшенныхъ 17-ю судами Исправительной Полиціи, 4,210 дѣлъ, оконченныхъ уголовными судами. Апелляціоннымъ судомъ, замѣняющимъ въ дѣлахъ уголовныхъ Кассационный судъ, разрѣшено въ три года, съ 1833 по 1835 годъ, 1445 дѣлъ. Къ 1-му же Января осталось неоконченныхъ 578 дѣлъ.

Что касается до свойства присужденныхъ наказаній и слѣдственно до степени вины подсудимыхъ, то со времени возстановленія законнаго порядка приговорено:

будеи высланы сухою дорогою до Рыги. Инне продукта збываютьъ по ценахъ давнѣйшихъ, gdyż nieotrzymano jeszcze wiadomości z za granicy o ich potrzebowaniu.

К л е в а н ь.

W miasteczku Klewaniu, Wołyńskiej Gubernii, Rowieńskiego powiatu, dnia jedenastego Stycznia o godzinie w pół do dziesiątej w wieczor, dało się uczuć trzęsienie ziemi, które całą minutę trwało. Żadnych szkód nie zrządziło, prócz że obrazy, wiszące na ścianach, położenie swoje zmieniły, a w niektórych domach piece lekko się porysowały.

Barometr wtedy był 28,2. Termometr pokazywał 18 stopni zimna, powietrze zaś przy wietrze wschodnim było wypogodzone.

Tegoż dnia, po zachodzie słońca, w stronie północno-zachodniej dała się widzieć Zorza Północna. O godzinie zaś dziesiątej na stronie zachodnio-północnej ujrzeliśmy lekki obłoczek, który, zaczynając się od bieguna, rozciągał się na zachód przeszło na 29 stopni, wzniesiony był nad horyzont na 32 stopnie, który w dziesięć prawie sekund światła elektryczne w postaci pasa podługowatego wyrzucał. Widzieliśmy nawet to światło przez noc całą, a osobliwie przededniem. Zboczenie wtedy igły magnesowej było $1\frac{1}{2}$, która zdawała się być w ciągłym drganiu, a stos Wolty silniej działał.

W Klewaniu w przeciągu lata i jesieni było dwadzieścia dobrze widzianych Zorz północnych, które się w różnych kształtach i porach nocnych ukazywały. (przysł.)

WYCIĄG ZE ZDANIA SPRAWY Z DZIAŁAŃ ADMINISTRACYI KRÓLESTWA POLSKIEGO W LATACH OD 1829 DO 1835.

(Ciąg dalszy.)

II. Wydział Sprawiedliwości.

Sądownictwo Cywilne: Sądy Pokoju.

W ciągu upłynionych lat sześciu, to jest: od 1829 do 1835 r. Sądy Pokoju w wydziałach pojedynczych, corocznie ugodziły spraw do 1752. Liczba spraw, załatwionych przez ugodę we trzech ostatnich latach nie odpowiada wprawdzie wypadkowi lat dawniejszych; lecz różnica ta łatwo usprawiedliwić się daje przez wzgląd, że po przywróceniu prawego Rządu, nie można było od razu zapełnić wszystkich miejsc wakujących, co się w miarę możności uskuteczniło. Według wiadomości o sprawach, wnoszonych do Sądów Pokoju, i decyzji Sądów Cywilnych, okazuje się: że pierwsze, załatwiają około trzeciej części wszystkich spraw, i że trzy czwarte tychże, na dalszą drogę sądowego sporu przechodzi.

Trybunały Cywilne 1-szej Instancji.

Trybunały Cywilne 1-szej Instancji, w stosunku sześciu lat, od 1829 do 1835 r. corocznie decydowały processowych i hypotecznych spraw 23,795. W roku 1834 najwięcej odsądził spraw Trybunał Gubernii Mazowieckiej, bo 5,170, a najmniej Sandomierskiej (643), która to różnica wynika, tak ze znaczniejszej ludności w Mazowieckiej Gubernii, jako też więcej liczby miast, fabryk i dóbr ziemskich.

Trybunał handlowy w Warszawie, odsądził spraw w przeciągu sześciu lat, corocznie po 2,409, a Sąd Apellacyjny 1,231 Cywilnych i tak nazywanych spraw karności 16. Co się dotyczy Sądu Najwyższej Instancji, od 8 Stycznia 1833 roku, jako czasu zupełnego rozpoczęcia działań tego Sądu, przyjął rekursów 466, odrzucił 294, odsądził spraw 336, illacyjnych do 480, karnych 4, a ubyło przez odstąpienie stron 40.

Sądownictwo kryminalne.

Do wszystkich Sądów kryminalnych, wniesiono w roku 1834, tak spraw kryminalnych, jako też policyjnopoprawczych i prosto policyjnych 53,235, a z zaległemi było 61,839. Z tych odsądzono 52,537, tak, że do 1 Stycznia pozostało tylko 9,302. W liczbie spraw ukończonych było pomiędzy innemi: 30,665 policyjnych, odsądzonych przez 75 Sądów Policyi prostej; Sądy Policyi poprawczej, których jest 17, zdecydowały 19,278, a Sądy kryminalne 4,210. Sąd Apellacyjny w zastępstwie Sądu kassacyjnego od roku 1832 do 1835, przez trzy lata odsądził spraw kryminalnych 1445, tak, że do 1 Stycznia nie pozostało jak 578 spraw nieukończonych.

Co się dotyczy rodzaju kary, a zatem i wielkości przestępstw, było od czasu przywrócenia prawej władzy skazanych:

	Въ 1832	Въ 1833	и въ 1834.
Къ смертной казни	8	7	1 челов.
— крѣпостному заточенію	74	75	4
— тюремному заключенію	616	736	149
— исправительнымъ наказаніямъ	1304	1408	2561

Въ отношеніи Губерній, число обвиненныхъ въ 1834 году раздѣляется сдѣвающимъ образомъ:
Въ Мазовецкой 43 обвиненныхъ въ преступленіи и 574 обвиненныхъ въ проступкахъ.

Въ томъ числѣ:			
въ Варшавѣ	15	298	—
— Краковской	28	108	—
— Сandomирской	11	133	—
— Калишской	10	128	—
— Плоцкой	16	346	—
— Люблинской	25	139	—
— Подляской	9	114	—
— Августовской	8	483	—

По вѣдомостямъ 1834 года, умѣющихъ читать и писать было изъ числа обвиненныхъ въ преступленіяхъ 5, а изъ числа обвиненныхъ въ проступкахъ 327 человекъ.

Въ числѣ подсудимыхъ въ теченіе послѣдняго года содержалось подъ стражею 11,304. Изъ нихъ было: мужескаго пола 10,264, женскаго пола 1,040 человекъ. Число женщинъ простиравшееся въ 1833 году до 6-й части всѣхъ арестантовъ, достигаетъ нынѣ только до 10-й части; и вообще уголовныя преступленія сдѣлались гораздо рѣже. Изъ обвиненныхъ въ проступкахъ болѣе всего оказалось посягавшихъ на чужую собственность, ибо свыше $\frac{2}{3}$ обвинены въ кражѣ.

Высочайшія помилованія.

Въ 1829 году помиловано Государемъ Императоромъ 3,904 арестанта, изъ которыхъ 3,397 человекъ приговорены были къ наказанію исправительному, 498 къ наказанію полицейскому, а 9 къ смертной казни. Сверхъ того 15-ти человекъ, съ Высочайшаго соизволенія, облегчены наказанія. Число принесенныхъ въ 1830, 1832, 1833 и 1834 годахъ Совету Управленія прошеній о помилованіи простиралось до 4,804, изъ коихъ уважено 2,406.

III. Свѣдѣнія по части Правительственной Комисіи Финансовъ и Казнагейства.

Къ вѣдомству сей Комисіи причисляются, кромѣ собственно Финансоваго управленія, между прочимъ слѣдующія, части:

1) *Таможенная.* Приходъ по сей части простирался:

Въ 1829 году до	10 м.	288 т.	злот.
— 1830 — за 11 мѣсяцовъ	8 м.	360 т.	—
Въ продолженіе мятежа	3 м.	156 т.	—
Съ 16-го Сентября 1831 до 1-го Января 1832 года	2 м.	284 т.	—
Въ 1832 году до	9 м.	227 т.	—
— 1833 — —	8 м.	830 т.	—
— 1834 — —	9 м.	049 т.	—

Для прекращенія контрабанды, Правительство закрыло проложенныя контрабандистами въ объѣздъ дороги, воспретило открытіе питейныхъ домовъ и постройку отдѣльныхъ жилищъ, на разстояніи одной четверти мили отъ границы, и усилило наказанія за переходъ черезъ границу въ мѣстахъ недозволенныхъ. Какъ сими мѣрами, такъ въ особенности частымъ ревизіямъ таможенъ, безпрестаннымъ пограничнымъ объѣздамъ и наконецъ строжайшему контролю надъ чиновниками учрежденному, приписать должно поддержаніе почти въ прежнемъ положеніи таможеннаго прихода.

2) *Консумпціонный сборъ.* Сборъ сей, простиравшійся въ 1829 году до 8 м. 954 т. доходилъ въ 1834 году до 10 м. 340 т. злотыхъ, кромѣ 519 т. оставшихся въ недоимкѣ къ 1-му Января 1835 года. Такое возвышеніе приписывается установленному декретомъ 4 Апрѣля 1832 года, новому порядку Консумпціоннаго сбора, которымъ уменьшены еще и расходы по управленію сею частію до полумиліона злотыхъ.

3) *Гербовая часть.* Гербовый сборъ въ 1834 году превзошелъ вырученныя въ 1829 году 2 м. 142 т. злот. на сумму 392 т. злотыхъ.

4) *Соляная часть.* Продажею соли выручено въ 1829 году до 17 м. 250 т. а въ 1834 году 17 м. 905 т. злотыхъ, не смотря на то, что во время мятежа, часть сія потеряла значительный подрывъ. Таковому благопріятному положенію прихода по соляной части, содѣйствовали три заключенные Правительствомъ въ 1829 году контракта на поставку, по выгоднымъ условіямъ, потребнаго количества соли.

5) *Продажа табака.* Приходъ по сей части простирался въ 1829 году до 1 м. 834 т. злотыхъ, а въ 1834 году доходилъ до 2 м. 467 злотыхъ. Откупъ на продажу табака отданъ былъ по контракту, заключенному въ 1832 году, срокомъ на шесть лѣтъ.

	в г. 1832	в г. 1833	в г. 1834.
На карę смерти	8	7	1 осѡб.
— вѣзненіе варовне	74	75	4
— вѣзненіе тяжкіе	616	736	149
— кары поправче	1,304	1,408	2,361

Pod względem Gubernij, liczba obwinionych w roku 1834 podzielił się jak następuje:

W Mazowieckiej było obwinionych:	o zbrodnię 43	występkі 574
— w szczególności z Warszawy	15	298
— Krakowskiej	28	108
— Sandomierskiej	11	133
— Kaliskiej	10	128
— Płockiej	16	346
— Lubelskiej	25	139
— Podlaskiej	9	114
— Augustowskiej	8	483

Podług wykazow 1834 roku, pomiędzy obwinionemi o zbrodnię, znajdowało się pisać i czytać umiejących 5, a pomiędzy obwinionemi o występki, 327.

W liczbie będących pod sądem w ciągu ostatniego roku, odpowiadało z wѣznienia 11,304, z których mężczyzn było 10,264, a kobiet 1,040. W ogólności, stosunek pociągniętych do odpowiedzialności kobiet, który w roku 1833 składał jedną szóstą część ludności więzienniczej, składa teraz jedną dziesiątą, i liczba zbrodni niemałego doznała zmniejszenia. Między pomnażającymi się występkami, najliczniejsze są przeciw bezpieczeństwu własności: same bowiem kradzieże stanowią cztery piąte ogółu przestępstw.

Ułaskawienie.

W roku 1829, NAJJAŚNIEJSZY PAN raczył obdarzyć Najwyższą łaską osѡb 3,904, między którymi było skazanych za występki na kary поправче osѡb 3,397, za przewinienia na kary policyjne 498 osѡb, na karę śmierci 9 osѡb. Oprócz tego z woli Najwyższej otrzymało złagodzenie kary osѡb 15: Liczba przedstawionych w 1830, 1832, 1833 i 1834 latach, prośb Radzie Administracyjnej o ulaskawienie, wynosiła 4,804, z których uznano za zasługujące na wzgląd 2,406.

III. Wydział Przychodów i Skarbu.

Oprócz właściwej Administracji Skarbowej, pod kierunkiem Kommissji Rządowej Przychodów i Skarbu zostają:

1) *Dochody Celne.* Wpływy celne przyniosły:

W roku 1829	10,288,000	złp.
za miesiąc 11 w r. 1830	8,560,000	—
w czasie rokосу	3,156,000	—
od 16 Września 1831, do końca tegoż roku	2,284,500	—
w r. 1832	9,227,000	—
— 1833	8,830,000	—
— 1834	9,049,000	—

Dla zapobieżenia defraudacyom, zniesiono drogi uboczne, zakazano budowania karczem i odrębnych domów, w przestrzeni ćwierć mili od granicy, i obostrzone kary przeciw tym, którzy w miejscach zabronionych przebywają granicę. Środki te, równie jak i częsta rewizya komor, objazdy granicy, ścisła kontrola officialistów, wydane wreszcie przez Rząd przepisy, dotyczące przestępstw fiskalnych, zabezpieczyły, ile można, całość dochodów.

2) *Konsumpcya.* Oddział ten wpływów Skarbowych, wynoszący w 1829 roku do 8,954,000 złotych polskich, dochodził w roku 1834, do 10,540,000 złp., oprócz 519,000 zaległych z niedobrów do 1 Stycznia 1835 r. Podwyższenie takowe przypisać należy postanowieniu Najwyższemu z dnia 4 Kwietnia 1832 roku, zaprowadzającemu nowy porządek poboru Konsumpcyjnego, przez co zmniejszone jeszcze zostały i wydatki na administracyę, do półmiliona złp. wynoszące.

3) *Opłaty Stemplowe.* Przychód z opłat stemplowych w 1834 roku, przewyższał wpływ w roku 1829 w summie 2,142,000, o złotych polskich 392,000.

4) *Sól.* Przedaż soli, wynosząca w roku 1829, 17,250,000 złotych polskich, w 1834 przyniosła do 17,905,000 złotych, pomimo, że to źródło dochodu, podczas rokосу znaczny uszczerbek poniosło. Do tak pomyslnego stanu dochodu tego, przyczyniły się trzy kontrakta, zawarte w roku 1829 przez Rząd, pod korzystnymi warunkami, na dostawę potrzebnej ilości soli.

5) *Dochody Tabaczne.* Przychód z tego źródła w roku 1829, czynił 1,834,000, a w roku 1834 doszedł do złp. 2,467,000. Na mocy kontraktu w roku 1832 zawartego, dochód oddany został w dalszą administracyę na lat sześć.

6) *Лоттерейная часть.* Въ Царствѣ Польскомъ существуютъ двѣ лоттерей отъ Правительства: одна такъ называемая *Классная*, другая называемая *lotterie Génoise*. Отъ обѣихъ сихъ лоттерей, Правительство выручило въ 1834 году 1 мил. 256 т. злот., сумму, превосходящую выручку 1829 года на 342 т. злот. Въ концѣ 1833 года, классная лоттерей отдана вновь на откупъ срокомъ на шесть лѣтъ, отъ чего приходъ по сей части увеличился ежегодно на 202 т. злот.

7) *Государственныя имуществва и лѣса.* Недоимка въ собираемыхъ съ казенныхъ имѣній и лѣсовъ доходахъ, во время мятежа до того накопилась, что при возстановленіи законнаго порядка, она простиралась до 10 м. 673 т. злот. Въ послѣдствіи для поддержанія казенныхъ крестьянъ Правительство въ необходимости было оказывать имъ еще пособіе всякаго рода какъ ссудою хлѣба, такъ и отпускомъ лѣса и выдачею наличныхъ денегъ. Изложенная ниже таблица указываетъ положеніе доходовъ по сей части. Предположено получить. Получено. Оставолось въ недоимкѣ.

Въ 1830 г. до конца			
Ноября . . .	11 м. 645 т.	4 м. 528 т.	7 м. 117 т.
во время мятежа	12 м. 101 т.	1 м. 776 т.	10 м. 325 т.
съ 16 Сентябр. 1831			
до 1 Января 1832	10 м. 763 т.	1 м. 642 т.	9 м. 121 т.
въ 1832 году . .	13 м. 235 т.	6 м. 661 т.	6 м. 573 т.
— 1833	13 м. 905 т.	8 м. 416 т.	5 м. 489 т.
— 1834	13 м. 281 т.	8 м. 258 т.	5 м. 025 т.

Изъ сего видно, что самые доходы съ Государственныхъ Имуществъ и лѣсовъ въ послѣднее время усилились, а недоимка уменьшилась двумя милліонами злотыхъ, не смотря на то, что по случаю бывшей въ 1834 г. чрезвычайной засухи, необходимость заставила отложить до времени взысканіе оброка.

8) *Эмеритальное общество.* Капиталъ сего общества, какъ въ наличныхъ деньгахъ, такъ и въ недоимочныхъ сборахъ и въ суммахъ отданныхъ въ займообразную ссуду, составлялъ:

въ 1829 году	3 м. 860 т. злотыхъ.
а въ 1834	7 м. 793 т. злотыхъ.

Въ послѣднемъ году, число чиновниковъ, участвовавшихъ въ эмеритальныхъ взносахъ, простиралось до 10,706, а пользовавшихся эмеритальнымъ содержаніемъ до 462.

9) *Монетный дворъ.* Въ учрежденномъ въ Варшавѣ монетномъ дворѣ, вычеканено монеты въ теченіе 1829 года, на сумму 6 м. 500 т. злотыхъ. Во время соединенія сего двора съ Польскимъ Банкомъ, количество вычеканенной монеты простиралось до 15 м. злотыхъ, а съ поступленія онаго снова подъ непосредственное вѣдомство Правительственной Комиссіи Финансовъ до исхода 1833 года, вычеканено на 3 м. 267 т. злотыхъ. Въ 1834 году, введены новые для монеты штемпели съ Русскими и Польскими надписями. (Продолженіе впрѣдъ.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 18-го Марта.

Здѣшняя официальная газета объявила изъ Журнала Законовъ, общую смету доходовъ и расходовъ по Прускому Королевству на 1838 годъ, показывающую: въ отношеніи *доходовъ* слѣдующее состояніе: съ имѣній и лѣсовъ 4,083,000 талер.; съ откупа и продажи оныхъ, для погашенія Государственнаго долга 1,000,000; съ горныхъ промысловъ, стекляныхъ и фарфоровыхъ заводовъ 917,000, отъ почты 1,200,000; съ лоттерей 928 000; съ податей земской, подушной и ремесленной 18,403,000; съ доходовъ отъ пошлинъ, конзумпціи, путевого, судоходнаго и проч. 20,130,000; отъ соли 5,620,000; съ разныхъ другихъ предметовъ 400,000; въ цѣлости 52,681,000 рейхсталеровъ. — *Расходы* показаны слѣдующимъ образомъ: На проценты и погашеніе Государств. долга, 8,578,000 рейхстал.; на жалованье и другія принадлежности, 2,468 000; на вѣчные проценты 1,073,000; для тайнаго кабинета, Государств. Министерства, общей Государств. бухгалтеріи, счетной Палаты и статистическаго отдѣленія, 293,000; для Министерства Духовныхъ, медицинскыхъ дѣлъ и просвѣщенія 2,817,000; для министер. внутр. дѣлъ, 2,414,000; для воен. Министер. 23,436,000; для Министер. Юстиціи, 2,166,000; для центрального Финансоваго управленія, 1,638,000; на содержаніе и постройку шоссе 2,923,000; на жалованье начальствующихъ презусовъ и регентовъ 1,710,000; на содержаніе конскихъ заводовъ и заводскихъ станцій, 169,609; на разные расходы и улучшенія, или на резервный капиталъ, 2,323,000; всего какъ и выше, 52,681,000; рейхст. (G. C.)

А в с т р і я.

Вѣна, 19-го Марта.

Чрезвычайное наводненіе Дуная, по донесеніямъ

6) *Лотерей.* Въ Крѣлевствѣ Польскомъ существуютъ два рода лотерей, подъ повога Рządu: Классичная и Генуэиска; з обудвѣхъ тыхъ лотерей Рząd miał w 1834 roku, dochodu 1,256,000 злотыхъ, czyli więcej o злотыхъ 342,000, niżeli w 1829 roku. W końcu 1833 roku, loterya klassyczna wypuszczoną została na nowo w dzierżawę, na lat sześć, przez co przybyło corocznie dochodu 202,000 złp.

7) *Dochody z dóbr lasów Rządowych.* Niedobory w dochodach z dóbr i lasów Rządowych, do tego stopnia w ciągu rokossu wzrosły, że w chwili przywrócenia władz krajowych, wynosiły 10,673,000 злотыхъ polskich. Następnie dla podźwignienia włościan skarbowych, Rząd widział się jeszcze w potrzebie udzielać im wszelkiego rodzaju pomocy, tak przez wypożyczenie zboża, jako też przez assygnowanie drzewa i zasilki pieniężne. Poniżej zamieszczona tabella, okazuje stan dochodów z tego źródła w pięciu ostatnich latach.

	Należność poborowa	wpłynęło	pozostało dopobrania
w r. 1830 do końca			
Listopada	11,645,000	4,528,000	7,117,000.
w czasie rokossu	12,101,000	1,776,000	10,325,000.
od 16 Września 1831 r., do 1 Stycznia 1832 roku			
	10,763,000	1,642,000	9,121,000.
w 1832 roku	13,235,000	6,661,000	6,573,000.
— 1833	13,905,000	8,416,000	5,489,000.
— 1834	13,281,000	8,258,000	5,023,000.

Z tego okazuje się, że dochody z dóbr Rządowych i lasów, w ostatnich czasach powiększyły się, a zaległość zmniejszyła się o dwa miliony злотыхъ, pomimo, że z powodu nadzwyczajnej w roku 1834 suszy, Rząd zmuszonym był exekwowanie czynszów do następnego roku odłożyć.

8) *Stowarzyszenie Emerytalne.* Z końcem 1829 roku, fundusz stowarzyszenia emerytalnego, tak w gotowiznie, jako w należnościach do pobrania, tudzież w kapitałach wypożyczonych, wynosił 3,860,000 злотыхъ, а w roku 1834, 7,793,000 злотыхъ.

Liczba osób do stowarzyszenia emerytalnego należących, w roku 1834, wynosiła 10,706, а pobierających płacę emerytalną 462 osób.

9) *Mennica.* W roku 1829 wybito w Warszawskiej mennicy rozmaitej monety, za półsiódma miliona злотыхъ polskich. W czasie połączenia jej z Polskim Bankiem, wybito monety do 15,000,000 złp. а od czasu powrócenia jej pod zarząd Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, do końca 1833 roku wybito do 3,267,000 złp. W roku 1834 wprowadzone zostały nowe stęple monet, z napisami Rossyjskimi i Polskimi. (Dalszy ciąg nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, 18-go Marca.

Tutejsza gazeta Rządowa ogłasza z dziennika praw, ogólny etat dochodów i wydatków Królestwa Pruskiego na rok 1838, obejmujący: Co do *Dochodów* następujące pozycye: Z dóbr i lasów 4,883,000 таларовъ, z odstąpienia i sprzedaży tychże, na umorzenie długi krajowego, 1,000,000; z górnictwa, hut, fabryk porcelany, 917,000; z poczty, 1,200,000; z loteryi, 928,000; z podatków gruntowego, klassycznego i rękodzielniczego, 18,403,000; z dochodów cła, konsumpcyi, drogowego, sptawnego etc. 20,130,000; z soli, 5,620,000; z rozmaitych, 400,000; razem 52,681,000 таларовъ. — *Wydatki* podano w sposob następnу: Na prowizyя i umorzenie długi krajowego, 8,578,000 таларовъ; na pensye i kompetencye, 2,468,000; na wieczne prowizye 1,073,000; na gabinet tajny, ministryum stanu, buchalteryя ogólną kraju, izbę obrachunkową i bióro statystyczne, 293,000; na ministryum spraw duchownych, lekarskich i oświecenia, 2,817,000; na minist. spraw wewn. 2,414,000; na min. wojny, 23,436,000; na min. sprawiedliwości, 2,166,000 na centralną admin. skarbową, 1,638,000; na utrzymanie i budowę dróg bitych 2,923,000; na pensye naczelnych prezesow i rejencyj 1,710,000; na utrzymanie stad i stacyj stadnych, 169,069; na rozmaite wydatki i ulepszenia, czyli na kapitał rezerwowу, 2,323,000; razem jak wyżej, 52,681,000 таларовъ. (G. C.)

A u s t r i a.

Wiedeń, 19-go Marca.

Nadzwyczajnie wielkie wezbranie Dunaju, zrządzi-

въ Песту и Офену причинило очень много вреда, особенно, что вода хотя уже возвысилась на 30 футовъ, однако не переставала прибывать и затопила весь Пестъ безъ извѣтѣя. Не прошелъ часъ чтобы не упала какой домъ, такъ, что ужаснѣйшая опасность угрожала народу, или затопленіемъ или гибелью подъ развалинами. Многие боты, а между прочими два парохода плавали по улицамъ города перевозки людей и народъ въ Офенъ, гдѣ всѣ почти дома наполнены ищущими убійства. *Палаты* оказывалъ примѣръ человеколюбія, назначилъ весь свой замокъ для помѣщенія лишенныхъ пристанища. Изъ другихъ Наддунайскихъ окрестностей, именно между Офеномъ и Граномъ извѣстія еще болѣе печальны; въ тамошнихъ деревняхъ видны были только вершины нѣкоторыхъ крышъ. Неизвѣстно куда скрылись жители. Въ Гранѣ обрушилось болѣе 300 домовъ. (G. C.)

Франція.

Парижъ, 18-го Марта.

Messenger уверяетъ, что слухи распространены въ Нѣмецкихъ газетахъ о бракосочетаніи Принца Баварскаго съ Принцессою *Клементиною*, вовсе неосновательны. Посѣщеніе Мюнхена Принцессою *Марією*, дало поводъ къ сими догадкамъ, но нѣтъ сомнѣній, что ни одинъ изъ упомянутыхъ здѣсь дворовъ не думалъ о томъ.

— Сегодня въ Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ распространился слухъ, что Г. *Монталиве* подалъ въ отставку, но что Король рѣшительно въ томъ ему отказалъ.

— Говорятъ о предстоящемъ путешествіи Г-на *Шатобриана* въ Германію.

— Одинъ здѣшній легитимистскій журналъ утверждаетъ, что онъ получилъ письмо изъ Мадрита слѣдующаго содержанія: „Часть 1-го полка гвардіи, квартирующаго въ Гуадалаксарѣ, взбунтовалась. Полковника и офицеровъ умертвила и тотчасъ все до одного, отправилась въ походъ, чтобы присоединиться къ Карлистскому войску.“

— По письмамъ съ Наварскихъ границъ отъ 14-го Марта, въ Карлистскомъ Ирачскомъ госпиталѣ, близъ Эстеллы, показанъ тифусъ. Опасеніе, что болѣзнь эта можетъ распространиться до Эстеллы, будто заставила *Донъ-Карлоса*, отправиться 8-го ч. съ дворяномъ въ Виллафранку въ Гвицуской. Газеты изъ Барселлоны отъ 6-го ч. содержатъ слѣдующее: „Бригадиръ *Айербъ* перешедшій за Эбро чтобы освободить Гандезу, 27 Февраля при Хергѣ встрѣтилъ нападеніе Карлистовъ подъ командою *Кабрера* и *Лянгостера*. Но Христиносцы отразили непріятеля съ значительнымъ урономъ; оба Карлистскіе Генерала, будто ранены.“

— Одинъ здѣшній журналъ сообщаетъ: „Нѣсколько дней замѣчаютъ въ Парижѣ многихъ лицъ, будто присланныхъ сюда *Донъ-Карлосомъ*, которыя ежедневно имѣютъ совѣщанія съ членами дипломатическаго корпуса, съ многими Испанскими выходцами и съ однимъ изъ высшихъ чиновниковъ Министерства Иностран. дѣлъ. Полагаютъ, что они уполномочены *Донъ-Карлосомъ* рассмотреть условія, предложенныя на счетъ примиренія воюющихъ сторонъ въ Испаніи. Хотя Генералъ *Кабрера* именемъ Карлистскихъ войскъ, рѣшительно сопротивился всякому примиренію, однако несомнительно, что *Донъ-Карлосъ* начинаетъ убѣждать, что его способы истощаются и что онъ потерялъ надежду на послѣдствіе своего предпріятія. Отъ недостатка денегъ замедляется высылка новыхъ экспедицій въ южныя провинціи, а посему неудивительно, если онъ наконецъ вступаетъ въ переговоры. Говорятъ, что основаніемъ примиренія, бракосочетаніе Принца Астурій, старшаго сына *Донъ-Карлоса* съ *Донною Изабеллою*. Но *Донъ-Карлосъ*, главнымъ образомъ, потому не хочетъ согласиться на эту связь, что кабинеты требуютъ, чтобы онъ и Королева *Марія Христина*, остались навсегда исключенными отъ престола, и чтобы до совершеннолѣтія Принца, установленъ былъ Правительственный Совѣтъ. Впрочемъ надлежитъ опасаться, что если согласятся объ сторахъ на эти условія, то партии не такъ легко положить оружіе и что могла бы продолжаться междоусобная война безъ главнаго предводителя.“

19-го Марта.

Г. *Монталиве* довольно уже выздоровѣлъ. Многие его знакомые утверждаютъ, что онъ все таки намѣренъ отказаться отъ должности.

— Министерскіе журналы опровергаютъ слухъ, что миссія *Решидъ-Бея*, новаго Турецкаго Посланника въ Парижѣ, касается Алжирскаго вопроса. Турція, присовокупляютъ они, съ нѣкотораго времени

то, według doniesień z Pesztu i Budy, bardzo znaczne szkody, zwłaszcza, że woda pomimo dójścia do stóp 30 nie przestała przybierać i zalała całe miasto Peszt bez wyjątku. Nie było godziny, żeby się jaki dom niezawalił; tak, iż niebezpieczeństwo największe zagrażało ludności, albo utonięciem albo przywaleniem gruzami. Rozmaite łodzie, a między temi, dwa statki parowe, przepływały po ulicach miasta, przewożąc ludzi i bydlę do Budy, gdzie wszystkie prawie domy, szukającemi schronienia napełnione były. Pałaty, dając przykład ludzkości, przeznaczył cały swój zamek na pomieszczenie pozbawionych przytułku. Z innych okolic naddunajskich a mianowicie między Budą i Gran, odebrano więcej jeszcze zasmucające wiadomości; z wiossek stron tamtejszych, widziano tylko szczyty dachów niektórych; niewiadomo gdzieby się mieszkańcy schronili. W Gran zawałiło się przeszło 300 domów. (G. C.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 18 Marca.

Messenger zapewnia, że pogłoska, rozszerzona w gazetach Niemieckich o zaślubieniu Xięcia Następcy tronu Bawarskiego z Xiężniczką *Klementyną*, jest zupełnie bezzasadną. Odwiedzenie Monachyum przez Xiężniczkę *Maryą* dało powód do tych domysłów; lecz jest pewnym, że żaden z dwóch pomienionych dworów, nie myślał o tym związku.

— Dzisiaj w biurze Ministeryum Spraw Wewnętrznych, rozszerzyła się pogłoska, że P. *Montalivet* podał się do uwolnienia, i że Król stanowczo mu tego odmówił.

— Mówią o nastąpić mającej podróży P. *Chateaubriand* do Niemiec.

— Jeden z tutejszych dzienników legitymistowskich utrzymuje, że on otrzymał list z Madrytu następującej treści: „Część 1-go półku gwardyi, który rozłożony był w Guadalaxara, podniósł bunt: Półkownika i Oficerów zabił i niezwłocznie co do jednego udał się w pochod, dla przyłączenia się do Karolistów.“

— Podług listów od granic Nawarry pod 14 Marca, w szpitalu Karolistowskim Iраche pod Estellą wybuchnąc miał *typhus*. Obawa, że choroba ta mogłaby się rozszerzyć do Estelli, zmusiła *Don Carlosa*, że d. 8 ze swoim dworem udał się do Villafranca w Guipuzcoa. Gazety z Barcelloны pod d. 6 zawierają co następuje: „Brygadyer *Ayerbe*, który przeszedł za Ebro dla uwolnienia Gandesy, d. 27 z. m. pod Cherta napadniony był przez Karolistów pod dowództwem *Cabrera* i *Llangostera*. Leci Krystyniści odparli nieprzyjaciela ze znaczną stratą; wspomnieni Karolistowscy Jenerałowie mieli być przy tém ranieni.“

— W jednym z dzienników tutejszych czytamy: „Od dni kilku postrzegają w Paryżu wiele osób, które tu mają być przysłane przez *Don Carlosa* i codziennie miewają narady z niektórymi członkami ciała dyplomatycznego, z wielu Hiszpańskimi wychodniami i jednym z wyższych urzędników Ministeryum Spraw Zewnętrznych. Rozumieją, iż osoby te upoważnione są od *Don Carlosa* do rozpatrzenia warunków, podanych do pojednania stron walczących w Hiszpanii. Chociaż Jenerał *Cabrera* w imieniu wojsk Karolistowskich w sposób energiczny protestował przeciwko wszelkiemu pojednaniu, jednak niemniej jest pewnym, że *Don Carlos* zaczyna postrzegać, że jego się posiłki wyczerpują, i że zwątpił o skutku swojego przedsięwzięcia. Niedostatek pieniędzy wstrzymuje wysłanie nowych wypraw do prowincyj południowych i dla tego niemożna się dziwić, jeżeli nakoniec skłania się do układów. Mówią, że główną zasadą ugody ma być zaślubienie Xięcia Asturyi, starszego syna *Don Carlosa* z *Donną Izabellą*. *Don Carlos* zaś dla tego jedynie nie chce przyzwolić na te związki, gdyż gabinety żądają, ażeby równie on, jak i Królowa *Maryja Krystyna* nazawsze wyłączone były od Rządu i żeby do pełnoletności Xięcia, Rada Regencyjna przewodziła Państwem. Nadewszystko należy się tylko lękać, że chociaż obie strony zgodzą się na te warunki, jednak partye nie tak łatwo dadzą się rozbroić, i że wojna domowa byłaby prowadzoną bez pewnego dowódcy.“

Dnia 19.

P. *Montalivet* prawie zupełnie wyzdrowiał. Wielu ze znanych jego utrzymują, że zawsze jednak zamierza złożyć swój urząd.

— Dzienniki Ministeryalne zaprzeczają pogłosce, że mиссія *Reszyd Beja*, nowego Posła Turецkiego w Paryżu, ściąga się do kwestyi Algierskiej. Dodają one, że Turcja od dawnego już czasu zgoda nie zajmuje się pro-

просто не обращаетъ никакого вниманія на Алжирскія дѣла.

— *Sentinelles des Pyrenées* отъ 15 ч. утверждаетъ, что только три osoby а между ними Генераль Эстеллеръ, какъ подозрѣваемые виновными въ сношеніи съ непріятелемъ, пожертвовали жизнью. — *Донъ Карлосъ* былъ 11-го ч. въ Эстелль. — По письму изъ Байонны отъ 15-го ч., Принцесса *Беурская* прибыла въ Толозу, но и *Quotidienne* сообщающа это извѣстіе, сомнѣвается въ вѣрности онаго. — Говорятъ, что *Виллареаль* опять помилованъ и назначенъ начальникомъ Бискайскихъ провинцій.

— По письму изъ Байонны отъ 15-го ч. сообщенному въ *Quotidienne*, 12,000 Карлистовъ съ 14 орудіями, будто выступили 13-го ч. изъ окрестностей Эстеллы по направленію къ Віанъ, вѣроятно чтобы напасть на сей городъ и новый корпусъ отправить за Эбрь. — *Constitutionnel* сообщаетъ второе письмо изъ Логроньо отъ 13-го ч., по коему этотъ переходъ за Эбрь, уже сдѣланъ. Между тѣмъ извѣстіе это кажется требуетъ подтвержденія. (A.P.S.Z.)

АНГЛІЯ.

Лондонъ, 20-го Марта.

Дублинскій *Evening Post* уведомляетъ, что Коронація Королевы послѣдуетъ въ началѣ Августа, и что при семъ случаѣ отъ 20 до 25 Виговъ, между которыми отъ 4 до 5 Ирландцевъ, произведены будутъ въ Перы.

— Сегодня утромъ опять вода ворвалась въ тунель и въ продолженіи четверти часа, совершенно его наполнила. Г. *Месонъ* одинъ изъ инженеровъ, который былъ въ тунель, когда въ середину начала литься вода, пытался закрыть отверстіе, но напрасно; поему онъ приказалъ работникамъ выходить и по помощію платформъ которые устроилъ Г. *Брунелъ* на случай опасности, удалось всѣмъ отъ 60 до 70 чел. благополучно уйти. Тотчасъ опять приспущено къ дѣлу, чтобы исправить причиненныя поврежденія.

— Изъ Ямайки получены извѣстія отъ 8 Февраля. *Kingston Chronicle* отъ 2 Февраля уведомляетъ, что на островѣ Куба, въ округѣ Таллада, Негры взбунтовались, нѣкоторые поселенія сожгли и убили много людей. Однако, по послѣднимъ извѣстіямъ, мятежники совершенно окружены милиціею, и надѣялись скоро усмирить бунтъ. Также въ нѣкоторыхъ большихъ колоніяхъ въ западной сторонѣ Демерары, произошли безпорядки. Законодательная власть Монсеррата признала полезнымъ, уничтожить учебную систему съ 1-мъ Августа настоящаго года. (A.P.S.Z.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Амстердамъ, 18-го Марта.

Слышно здѣсь, что Король рѣшился наконецъ подписать извѣстныя 24 статьи Лондонской конференціи, на что Г. *Деделъ* кажется получилъ уже нужныя предписанія. Поему должно ожидать, что это важное обстоятельство будетъ вкорѣ приведено во всеобщее извѣстіе. Впрочемъ кажется изъ всего видно, что это небезосновательный слухъ, и что отдѣленіе Бельгіи окончательно будетъ признано.

20-го Марта.

Жур. *Handelsblad* сообщаетъ письмо изъ Гаги отъ вчерашняго числа, которое подтверждаетъ извѣстіе, что Король согласился подписать 24 статьи прибавляя къ тому, что о семъ опредѣленіи извѣщены уже первостепенныя Державы, составлявшія Лондонскую конференцію. Король, сказано далѣе, готовъ приступить къ трактату безъ всякихъ исключеній и условій, и что трактатъ сей какъ онъ предложенъ, будетъ принятъ и Бельгіею. Надѣются, сказано далѣе, что сей рѣшительный поступокъ Короля будетъ имѣть благотворное вліяніе на разсужденіе 2-й Палаты Генеральныхъ Штатовъ. Въ официальныхъ и министерскихъ журналахъ нѣтъ еще подтвержденія сего извѣстія, и до сихъ поръ только неминистерскіе жур. и сообщаютъ о семъ постановленіи Правительства, изъявляя за это благодарность. Они сообщаютъ извѣстный договоръ въ 24 статьяхъ подписанный 15 Октября 1831 въ Лондонѣ Посланниками Австріи, Франціи, Англии, Пруссіи и Россіи, въ которомъ признана независимость Королевства Бельгіи и который пять Державъ объявили основаніемъ заключеннаго трактата между Голландіею и Бельгіею. Къ сему 24 статьямъ по истеченіи мѣсяца (15 Ноября) прибавлены еще три статьи, подписанныя не только Посланниками пяти сказанныхъ Державъ, но также Г-мъ *Фандевейеромъ* отъ имени Бельгіи, которая слѣдующаго содержанія: (Ст. 25) Пять Державъ ручаются Бельгійскому Королю за исполненіе 24 статей; (Ст. 26) въ слѣдствіе сего долженъ быть миръ и дружество между Бельгійскимъ Королемъ съ одной и пяти Дер-

стѣя дорою справамъ з Алгьеру.

— *Sentinelles des Pyrenées*, подъ d. 15 запевня, же триъ только osoby, между которыми Jenerał Esteller zapłacili życiemъ за цагаце на nich обвинение о porozumienie z nieprzyjacielem. — *Don Carlos* d. 11 był jeszcze w Estelli. — Podług listów z Bayonny pod d. 15, Xęzna Beira przybydz miała do Tolozy; jednak gazeta *Quotidienne*, udzielając tę wiadomość, wątpi o jej prawdziwości. — Zapewniają, że *Villareal* znowu powrócił do łaski, i mianowany został naczelnym dowódczą w prowincyach Biskajskich.

— Podług listu z Bayonny pod d. 15, udzielonego w *Quotidienne*, d. 13 t. m., 12,000 Karolistów ze 14 działami, wyszli z okolic Estelli w kierunku na Viana, zapewne w celu uderzenia na to miasto i przeprowadzenia przez Ebro nowego korpusu wojsk. — *Constitutionnel* udziela inne pismo z Logroño pod d. 13, podług którego переходъ przez Ebro miał już być uskuteczony. Tym czasem wiadomość ta zdaje się bardzo potrzebować potwierdzenia. (A.P.S.Z.)

АНГЛІЯ.

Лондонъ, дня 20-го Марца.

Дзень Дублинскі Пoczta wieczorna donosi, że koronacja Królowej ma nastąpić na początku Sierpnia, i że przy tej okoliczności 20 do 25 Wigów, pomiędzy którymi 4 do 5 Irlandczyków, mianowanych będzie Parami.

— Dzisiaj rano znowu вода z Tamizy wpadła do tunelu, i w przeciagu kwadransa цаtkiemъ go zalata. P. *Mason*, jeden z pomocniczych inżynierów, który był w tunelu, gdy вода zaczęła wpadać do środka, chciał zatkać otwór, lecz nadaremno; dla tego kazał robotnikomъ wychodzić, i za pomocą platformów, które P. *Brunel* kazał urządzić na przypadek niebezpieczeństwa, udało się wszystkimъ wliczbie 60 do 70 ludzi, umknąć ztamtąd szczęśliwie. Niezwłocznie znowu przystąpiono do robot dla naprawienia szkód zrzędzonych.

— Z Jamaiki otrzymano wiadomości do 8 Lutego *Kingston Chronicle* pod d. 2 Lutego donosi, że na wyspie Cuba w okręgu Tallada, zbuntowali się Negrowie, kilka osad spalili i pozabijali wielu ludzi. Podług ostatnichъ wiadomości, buntownicy byli цаtkiemъ przez milicyą otoczeni i spodziewano się w krótkim czasie hunt przytłumić. Takozъ w niektórychъ wielkichъ osadachъ na zachodnimъ brzegu Demerara, wybuchnęły niepokojności. Zwierzchność Monserrat, oświadczyła się za zniesieniemъ systematu naukowego od 1 Sierpnia ter. roku. (A.P.S.Z.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Амстердамъ, 18 Марца.

Слышаць тѣ, же J. K. M. postanowił nareszcie podpisać wiadome 24 artykułów Konferencyi Londyńskiej, wczémъ ma jużъ podobno udzielone sobie stosowne polecenia Pan *Dedel*. Trzeba się spodziewać, że ta ważna okoliczność wkrótce będzie do publicznej podana wiadomości. Wszystko zdaje się zresztą zapowiadać, że nie jest to czcza pogłoska, i że oddzielenie Bельгіи będzie ostatecznie uznane. (G. C.)

20-го Марца.

Handelsblad udziela list z Hagi daty wczorajszej, który, potwierdzając wiadomość, że Król oświadczył już gotowość podpisać 24 artykuły, dodaje, że wielkie mocarstwa, które składały Konferencyą Londyńską, już są zawiadomione o tѣmъ postanowieniu. Królъ gotówъ jest przystąpić do traktatu bezъ wszelkichъ zastrzeżeńъ i warunkówъ, rozumiejącъ, że traktatъ ten, jakimъ jest, i przezъ Bельгіą bezъ warunkówъ przyjęty będzie. Spodziewają się, czytamy dalej w tymъ же dzienniku, że ten stanowczy krokъ Króla, będzie miałъ dobroczynny wpływъ na dyskusyę 2-jej Izby Stanówъ Jeneralnychъ. W urzędowychъ i Ministerjalnychъ dziennikachъ, zgoła nieznajdujemy jeszcze potwierdzenia tej wiadomości, dotądъ same tylko dzienniki nieministerjalne donoszą o postanowieniu Rządu, za co oświadczają podziękowanie. Udzielają one wiadomy układъ we 24 artykułachъ, podpisany 15 Paźdz. 1831 w Londynie przezъ Posłówъ Austryackiego, Francuzkiego, Angielskiego, Pruskiego i Rossyjskiego, w którymъ przyznana jest niezawisłośćъ Królestwa Bельгіи i które ogłoszone są przezъ pięć mocarstwъ jako główne zasady traktatu zawartego między Hollandyą a Bельгіą. Do tychъ 24 artykułówъ w miesiącъ później (15 Listopada) przydano jeszcze 3 artykuły, które nie tylko podpisane są przezъ Posłówъ pięciu wspomnianychъ mocarstwъ leczъ takozъ przezъ P. *Van de Weyer* w imieniu Bельгіи, i które są takiej treści: (Art. 25) Pięć mocarstwъ zaręcza Królowi Bельгійskiemu за wypełnienie 24 artykułówъ; (art. 26) Skutkiemъ tego ma być pokój i przyjaźń między Królemъ Bельгійskimъ z jednej strony a pięciu mocarstwami z drugiej; i (art. 27)

жавами съ другой стороны; (Ст. 27) обоюдныя уверженія должны послѣдовать не позже какъ чрезъ два мѣсяца. Такъ дѣла оставались до сихъ поръ. Договоры съ Голландіею частью нарушены Люксембургскимъ дѣломъ. По письму изъ Гаги отъ 19 ч., Правительство будто сдѣлало представленія родственникамъ Нассаускаго дома и Германскому Союзу, почитая возможнымъ помирение Люксембургскихъ дѣлъ. (A.P.S.Z.)

ГЕРМАНІЯ.

Гамбургъ, 17-го Марта.

Сегодня при военномъ парадѣ перенесены хоругви и штандарты бышаго Ганзейскаго легіона, изъ церкви Святаго Михаила, гдѣ они хранились съ незабвенныхъ дней 1814 года, въ торжественно убранное помѣщеніе биржеваго зданія, гдѣ на другой день Ганзейскимъ Союзомъ празднуемъ юбилей освобожденія Гамбурга. Вчера уже изъ соседственныхъ городовъ прибыло сюда много прежнихъ соучастниковъ войны, къ торжеству, къ которому нѣсколько дней дѣланы разнаго рода приготовленія.

— Увѣдомляютъ изъ Киля отъ 16 Марта, что тамошній прекрасный замокъ, сдѣлался въ ночи жертвою пламени. Когда въ полночь подоспѣла помощь, верхняя часть обята уже была пламенемъ. Утромъ весь замокъ до нижняго этажа, содержащаго библіотеку, совершенно сгорѣлъ. Значительный складъ мундировъ съ совершенно новымъ оружіемъ, истребленъ пламенемъ. Большая часть книгъ спасена и перенесена въ академическое зданіе. Сильный сѣверо-западный вѣтръ не далъ огню распространиться на городъ. (A.P.S.Z.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 14-го Марта.

Здѣсь опять произошла небольшая революція, которая однако въ скоромъ времени, хотя не безъ значительнаго кровопролитія, усмирена. Она произведена ультра-революціонною партіею, которая дѣлала попытку овладѣть кормиломъ правленія. Послѣ формальнаго сраженія на улицахъ столицы, мятежники покорены. Число убитыхъ и раненыхъ колеблется отъ 40 до 100 слишкомъ человекъ. Зачинщики имѣли намѣреніе, принудить Королеву, чтобы предоставила престолъ своему сыну. Если бы это имъ удалось, то они сами хотѣли наименовать Регентство и управлять Государствомъ по своему усмотрѣнію. (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 21-го Февраля.

Нѣсколько уже дней говорятъ о вторичномъ путешествіи Султана, которое должно наступить будущею весною. Говорятъ, что онъ съ частію флота посѣтитъ острова Метелино, Кіосъ и Самосъ а потомъ изъ Смирны сухимъ путемъ возвратится въ Константинополь. Говорятъ, что прошлагоднее его путешествіе, внушило въ немъ любопытство, посѣтить и прочія части своего Государства.

— Говорятъ, что Правительство распорядилось на счетъ устройства городской полиціи, на подобіе другихъ Европейскихъ столицъ. Какой-то Французъ будто предложилъ этотъ проектъ. (A.P.S.Z.)

Прибылъ сюда Г. Рудгартъ Баварскій Государственный Министръ съ Г-мъ Сапорта, Бавар. Маіоромъ, бывшимъ придворнымъ Маршаломъ Короля Оттона а также съ Г-мъ Гессомъ Подполковникомъ, Адъютантомъ сего Короля. Осмотрѣвъ здѣшнія достопримѣчательности, Г. Рудгартъ и Гессъ возвратятся въ Грецію а Г. Сапорта прямо отправятся въ Триестъ.

— Часто и давно уже повторяемое извѣстіе о безпорядкахъ въ разныхъ сторонахъ Сиріи, между тѣмъ какъ ничего не слышно о ихъ послѣдствіяхъ, возбуждаетъ здѣсь подозрѣніе, не нарочно ли здѣсь распространяютъ такіе слухи, чтобы Египетскій Паша имѣлъ предлогъ отправить туда свое войско. Сами даже друзья Мегмеда-Али несомнѣваются въ томъ, и догадываются, что не безпорядки, но кака-то другая необходимость сдѣлать грознымъ могущество Ибрагима-Паши *) , причиною тому, что къ нему от-

*) Слово Паша происходитъ отъ Персидскаго Паи-Шахъ, или стопа Шаха. Это выраженіе осталось еще со временъ Кеснофонша, и его управленія, по коему Киръ называлъ ушановленныхъ отъ себя чиновниковъ своими ногами, руками, очами, какъ ипр. управляющихъ, ушами, собирающихъ подати, руками, воиновъ конныхъ и пѣхотныхъ, королевскими ногами, судей устами закона, однимъ словомъ все по пяти человеческимъ чувствамъ, для удобнѣйшаго понятія дѣла, какъ ипр. сегодня управленіе раздѣляется на ошдѣленія, внутреннихъ дѣлъ, полиціи, финансовъ, военное, юстиціи и проч.

ратификацые з обутрон mają bydz podpisane najpoźniej w przeciągu dwóch miesięcy. W takim więc składzie rzeczy pozostały do tychczas. Układy z Hollandyą częścią są naruszone w kwestyi Luxemburskiej. Podług listu z Hagi pod d. 19, Rząd miał już uczynić agnatom Dworu Nassauskiego i Związkowi Niemieckiemu, oświadczenia, które się wyraźnie skłaniają do pogodzenia sprawy Luxemburskiej. (A.P.S.Z.)

НИЕМЦУ.

Hamburg, 17-go Marca.

Dzisiaj pod eskortą wojskową, chorągwie i sztandary dawniejszej legii hanzeatyckiej przeniesione zostały z kościoła Św. Michała, gdzie się zachowywały od pamiętnych dni 1814 r., do uroczystie ozdobionego lokalu w gmachu giełdowym, gdzie nazajutrz przez związek hanzeatycki, obchodzony był uroczystie jubileusz oswobodzenia Hamburga. Wczoraj już znaczna liczba dawniejszych spółtowarzyszy broni z miast sąsiednich tu przybyła dla mienia udziału w obchodzie, do którego, od dni kilku czynione były przygotowania wszelkiego rodzaju, na publicznych placach i budowach.

— Donoszą z Kiel pod 16 Marca, że tameczny piękny zamek, stał się w nocy pastwą płomieni. Gdy w północ przybyła pomoc, cała wyższa część była już objęta ogniem. Rano cały zamek aż do niższego piętra, zawierającego bибліотекę, całkiem się spalił. Znaczne depozycje mundurów z zupełnie nową bronią spłonęło. Większa część ksiąg uatowano do budowy Uniwersyteckiej. Mocny wiatr północno-zachodni wstrzymał ogień od rozszerzenia się na miasto. (A.P.S.Z.)

PORTUGALIA.

Lisbona, d. 14 Marca.

Znowu tu zaszła jeszcze raz niewielka rewolucya, która jednak w krótkim czasie, chociaż nie bez znacznej krwi przelewów, została przytłumioną. Wzniesiła ją partya ultrarewolucjonistów, która się kusiła zagarnąć wodze Rządu. Dopiero po formalnej bitwie na ulicach stolicy, buntownicy przyprowadzeni do posłuszeństwa. W liczbie zabitych i rannych bardzo się nie zgadzają, podają jednak na 40 do 100 z górą ludzi. Zamierzaniem przywódców było: zmusić Królową, ażeby się zrzekła tronu na korzyść swojego syna. Jeśli by się to im udało, tedy mieli sami mianować regencyą i rządzić krajem podług upodobania. (A.P.S.Z.)

ТУРЦУА.

Konstantynopol, d. 21 Lutego.

Od dni kilku mówią o powtórnej podróży Sultana, którą na wiosnę odbyć zamierza. Słychać, iż przeprowadzany przez część floty, zwiedzi wyspy Metelino, Chios i Samos, a potem ze Smirny lądem powróci do Konstantynopola; rozumieją, że przeszloroczna podróż Sultana uczyniła go ciekawym poznać i dalsze części swojego państwa.

— Zapewniają, że Rząd nakazał organizacyą policji mieskiej, na sposób innych stolic Europejskich. Pewien Francuz miał podać Ministeryum do tego projekt. (A.P.S.Z.)

Przybył tu Pan Rudhard, Bawarski Minister Stanu, z Panem Saporta, Bawarskim Majorem, a byłym Marszałkiem dworu Króla Ottona, tudzież z P. Hess, Podpółkownikiem, Adjudantem tego Monarchy. Po obejrzeniu tutejszych osobliwości, PP. Rudhard i Hess wrócą do Grecyi, a Pan Saporta pojedzie prosto do Tryestu.

— Często i oddawna już powtarzane doniesienia o huntach w różnych stronach Sиріи, kiedy tymczasem nie słychać nic o ich skutku, wzniecają tu podejrzenie, czyli też czasem podobne nowiny nie były umyślnie rozszerzane, aby Basza Egiptu miał pozorne przyczyny do wysyłania tam wojska swego. Sami nawet przyjaciele Mehmeda - Ali, nie wątpią o tém i dopuszczają, że nie bunt, ale jakaś inna potrzeba postawienia potęgi Ibrahima-Baszy *) w groźnej postaci, jest przyczyną, że posłano mu rozmaite oddziały

*) Basza jest wyraz z Perskiego Pai-Szach, albo Stopa Szacha. Jest to zabytek z dawnych czasów Xenofonta i jego zarządów, według którego Cyrus nazywał ustanowionych przez siebie urzędników, sweminogami, rękami, oczami jak np. zawiadowców, uszami, wybierających podatki, rękami, wojowników konnych i pieszych, nogami królewskimi, sędziów, językami prawa; słowem: wszystko według pięciu zmysłów człowieka, dla łatwiejszego pojęcia rzeczy, jak np. dziś dzieli się administracye na wydziały spraw wewnętrznych, policji, skarbu, wojny, sprawiedliwości i t. p.

правлено значительное войско и военные потребности.

— Подкрепленіе Англійскаго флота въ Средиземномъ морѣ, кажется обезпачиваетъ Адмирала *Russin*. Порта радуется тому, полагая, что это въ пользу дѣла ея и что Англія потому болѣе собираетъ корабли въ Средиземномъ морѣ, чтобы поддержать требованія Порты на счетъ Алжира. Упомянутыя распоряженія со стороны Англійскаго Правительства, имѣютъ совсѣмъ другую цѣль.

Смирна, 24 го Февраля.

Письма изъ Александріи отъ 17 Февраля уведомляютъ, что *Мехмедъ-Али* намеренъ сдѣлать предположенную уже замѣсколко мѣсяцевъ поѣздку въ Верхній Египетъ. Приготовленія къ войнѣ производились съ постояннымъ усердіемъ *). *Мехмедъ-Али* предпринялъ недавно средство для пониженія курса Турецкихъ денегъ въ Египетъ, отъ чего представляется большія затрудненія торговому сословію. — Происшествія въ Сиріи кажутся внушаютъ Правительству большія опасенія. — Полиція въ Александріи удалось наконецъ захватить нѣкоторыхъ Арабовъ, принадлежавшихъ къ воровскому шайкату, которые съ нѣкотораго времени грабили дома Франкозъ.

— Въ Константинополѣ будетъ выходить Коммерческій Журналъ подъ заглавіемъ: *Feuilles du Commerce*. Изданіемъ будетъ заниматься одинъ съ отличными способностями человекъ, подъ покровительствомъ тамошнихъ торговыхъ домовъ. (A.P.S.Z.)

Разныя извѣстія.

Дембергъ: — Д-ръ Людвикъ *Гай* одинъ изъ лучшихъ литераторовъ Славянской Литературы, и въ настоящемъ году издаетъ въ Аграмѣ политическую газету на Иллирійскомъ нарѣчьи подъ заглавіемъ *Mirske narodne novine* съ прибавленіями посвященными забавамъ: *Danica Hirska* (Иллирійская аврора).

— Между сочиненіями издаваемыми на Славянскомъ языкѣ, заслуживаетъ вниманіе почти неизвѣстное у насъ: *Hronka podtatrańska Zabavnicze; časopism krasnomilého a užiteczného čtení*, выходящее на Чешско-Славянскомъ нарѣчьи въ Байо-Быстрицѣ въ Венгріи и издаваемое извѣстнымъ въ Славянской литературѣ Карломъ *Кузмани*.

— Г. *Лукашевицъ*, городскій архиваріусъ въ Познанѣ, предполагаетъ издавать на Польскомъ и Нѣмецкомъ языкахъ, историческое обозрѣніе Познани въ давнихъ временахъ съ рисунками и планами города.

— Въ Краковской типографіи, Станислава *Гвиздовскаго*, печатаются музыкальныя ноты, которыя равняются совершенно гравированнымъ и безъ сомнѣнія гораздо превосходятъ литографированныя своею четкостью. (При Краковской газетѣ отъ 17 Марта N. 63 приложенъ былъ образецъ сего рода нотъ, который совершенно оправдываетъ все вышесказанное о семъ.)

— Въ Дижонѣ въ тамошнихъ архивахъ, будто найдены, опредѣленные въ Тройескомъ сборѣ 428 года военные уставы ордена Тамплиеровъ, а также любопытныя, необъявленныя еще до сихъ поръ статуты сегождь ордена, о которыхъ думали, что они затеряны.

— Дирекція Ресурсъ или Касина подъ заглавіемъ *Паганини*, завела дѣло противу сего виртуоза. Онъ обязался умножить выгоды сказаннаго института, играя въ немъ постоянно два раза въ недѣлю, чего однако не исполнилъ до сихъ поръ ни разу. Судъ приговорилъ *Паганини*, поставляя ему въ обязанность играть въ сей ресурсъ два раза въ недѣлю и къ уплатѣ 6,000 фр. пени, за каждое несдержаніе. Говорятъ что *Паганини* сдѣлалъ апелляцію отъ сего приговора. (G. C.)

— Луврскій дворецъ занимаетъ площадь 275,525 квадратныхъ футовъ; Ватиканъ съ бельведеромъ, въ Римѣ, 478,900; Королевскій дворецъ въ Мюнхенѣ, со всѣми дворами, 291,600; Королевскій дворецъ въ Берлинѣ, также съ дворами, 232,320; гаремъ, въ Константинополѣ, 260,100; Императорскій дворецъ въ Вѣнѣ, съ дворами и театрами, 432,000. — Зимній дворецъ въ Петербургѣ превосходитъ обширностію всѣ дворцы въ мірѣ, занимающая площадь въ 654,237 квадратныхъ Парижскихъ футовъ. (С. П.)

*) Ни *Смирскій Журналъ*, ни другія новѣйшія извѣстія изъ Вѣны и Востока, не уведомляютъ о полученіи будшо въ Триестѣ извѣстіи, о кончинѣ Ибрагима-Паша. Кромѣ того даже, день смерти не былъ опредѣленъ, а потому все это можетъ быть выдумкою Триестскаго корреспондента.

Съ 1-го числа наступающ. мѣсяца Апрѣля, принимается подписка на 2-й Кварталь сего года, на газету Литовскаго Вѣстника. — Цѣна по прежнему 2 руб. 25 коп. сереб.

војска і запасы потребъ војснучи.

— Въмощеніе флоты Англійской на Срѣдземномъ морѣ, здае сія непокііі Адмірала *Russin*. Порта cieszy сія з tego sądząc, że сія to dzieje w jej interesie, і że Anglia dla tego zbiera więcej okrętów na morzu Srzędziemém, а żeby popierać żądania Порты względem Algieru. Pomienione rozporządzenia ze strony Rządu Англійского mają na celu zupełnie co innego.

Смирна, 24 Lutego.

Listy z Alexandryi pod d. 17 Lutego donoszą, że *Mehmed Ali* miał zamiar przedsięwziąć postanowioną już od kilku miesięcy podróż do wyższego Egiptu. Przygotowania do wojny odrywają się ciągle z równą gorliwością *). Niedawno *Mehmed Ali* przedsięwziął środek, względem większego jeszcze zniżenia kursu pieniądzy Турецкихъ w Egipcie, przez co stan handlowy cierpieć będzie nowe trudności. — Wydarzenia w Syrii, zdają się nabawiać rząd wielką obawą. — Policji w Alexandryi udało się na koniec ująć kilku atabów, którzy należeli do band złodziejskich, napadających od niejakiego czasu na domy franków.

— W Konstantynopolu wychodzić będzie dziennik handlowy w języku francuzkim pod tytułem: *Feuilles du Commerce*. Wydawany będzie przez pewnego pełnego nauki człowieka pod opieką znakomych tamecznych domów handlowych. (A.P.S.Z.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Ze Lwowa. — Doktor Ludwik *Gaj*, jeden z najgorliwszych przyjaciół literatury Słowiańskiej, wydaje i na rok bieżący w Zagrabi (Agram po niemiecku), polityczną gazetę w narzeczu Hliryskim pod tytułem: *Hlirske narodne novine*; z pismem dodatkowem zabawie poświęconem: *Danica Hirska*. (Jutrzenka Hliryska).

— Pomiedzy pismami wychodzzącymi w narzeczach Słowiańskich, nie poślednie zajmuje miejsce, prawie nieznanе u насъ: *Hronka podtatrańska Zabavnicze; časopism krasnomilého a užiteczného čtení*, wydawane czesko sławiańskim narzeczem w Bawo-Bystrzycy, w Węgrzech, przez znanego zaszczynie w literaturze Słowiańskiej Karola *Kuzmaniego*.

— Pan *Zukaszewicz*, Archiwaryusz miejski w Poznaniu, zamierza wydać w języku polskim i niemieckim, obraz historyczny Poznania w dawniejszych czasach, z widokami i planami miasta.

— W drukarni Krakowskiej Stanisława *Gieszkowskiego*, drukują się ноты muzyczne, które nie ustępują w niczem rytowanym, a przewyższają niezawodnie dobitnością swoją, ноты litografowane. (Przy *Gazecie Krakowskiej* z dnia 17 Marca Nr. 63, widzieliśmy dołączony wzór tego rodzaju нот, który stwierdza najzupełniej powyższe podanie).

— W Dijon miano wynaleźć w archiwach tamtejszych uchwalone na soborze w Troyes roku 428, wojskowe regulaminy Templaryuszow, oraz ciekawe, nigdy dotąd nie ogłoszone, statuta tegoż zakonu, o których dotychczas mniemano, że zaginęły.

— Dyrekcyя resursy czyli kasyna, mającego nazwę *Paganini*, wytoczyła sprawę przeciwko temuż skrzypkowi. Obowiązał się on podnieść interessa rzeczonoego instytutu, grając w nim regularnie 2 razy na tydzień, czego jednakże dotąd ani razu nieuskutecznił. Sąd skazał *Paganiniego* na obowiązek grania w tej resursie 2 razy na tydzień, lub zapłacenia 6,000 fr. za każde uchybienie. Mówią, że *Paganini* apellował od tego wyroku. (G. C.)

— Pałac Luwru zajmuje przestrzeni 275,525 stop kwadratowych; Watykan z belwederem w Rzymie 478,900; Pałac królewski w Monachyum, ze wszystkiemi dziedzińcami 291,600; Pałac królewski w Berlinie, także z dziedzińcami 232,320; bawem w Konstantynopolu 260,100; Pałac cesarski w Wiedniu, z dziedzińcami i teatrami, 432,000. — Pałac zimowy w Petersburgu przechodzi rdzległością wszystkie pałace w świecie, zajmując przestrzeń na 654,237 paryzkich stop kwadratowych. (P. P.)

*) Ani *Dziennik Smirneński*, ani inna jaka nowsza wiadomość z Wiednia i Wschodu, nie udzielają o otrzymanej jakoby w Tryeście wiadomości o śmierci Ibrahima-Baszy. Oprócz tego nie był oznaczony dzień zgonu jego, а zatem cała ta rzecz może być wymysłem korespondenta Tryesteńskiego.

Od dnia 1-go nadchodzącego miesiąca Kwietnia, zaczyna się prenumerata na 2-gi tego roku Kwartal gazety Kuryera Litewskiego. — Cena zwyczajna rubli srebremъ 2 kop. 25.